

Oversættelse af artiklen Paint Silkies New Info

<http://www.chickencolours.com/Translation%20Dutch%20paint%20articleX.pdf>

Tekst og foto: Sigrid van Dort i samarbejde med Brenda Bettinger Gambill og Judy Lee
Oversættelse: M. Eyfríð Kristensen

I teksten er den danske betegnelse HVID SORTFJERET erstattet med PAINT (dette fordi det visse steder kan være meningsforstyrrende at anvende udtrykket hvid sortfjeret).

PAINT – NYT

Indledning:

I mange år er der blevet gættet på farven paint hos store silkehøns i Europa. Og jeg vil gerne genoverveje alle mulige teorier omkring farven. Udgivelsen i Nordamerika af bogen "Silkies and Silkie Bantams", hvor paint bliver gennemgået, fik bolden til at rulle, og den blev større og større. De paint i Staterne har en anden oprindelse end de paint i Holland. Den hollandske historie bag paint er følgende: en hvid Leghorn er basis. Var tilføjelsen af dominant hvid virkelig årsagen til paint? Eller var det blot det, som skaberen af paint huskede bedst, han havde gjort? Kunne der være andet, som var årsagen? Ukendt og uelsket (og kendt og uelsket ligeså ☺) og hvad der er kendt, vil blive husket. Kunne årsagen være en helt anden? At tænke på den måde er at tænke "ud af boksen" lad os begynde at gøre det!

Når man bruger investerer megen tid og energi på at pleje sine sociale kontakter og også selv bidrager, lærer man mere, end hvis man holder alle sine erfaringer for sig selv, eller hvis man blot tager imod og ikke selv bidrager.

I 2010 udkom bogen "Silkies and Silkie Bantams". Denne bog var baseret på den hollandske "Silkie"-bog, som Ringnalda og jeg skrev i 2005, og som jeg for 90% vedkommende omskrev i forbindelse med den engelske udgave. Kun den historiske del var uændret. Alle andre dele kom igennem "kødhakkeren" og blev omskrevet og færdiggjort. Resultatet er en rigdom af viden for den engelsktalende silkehønsverden.

Paint Silkehøns i USA

Det var sommeren 2010, jeg fik en email fra Brenda, at de havde fundet paint i Amerika. Hun og en ven kørte dertil – omkring 1.000 km fra Texas. Brenda sendte mig direkte (jeg var i Holland) billederne, som hun og Deb tog hos Judy Lee af de amerikanske paint. Det var en varm sommer, og det blev en nat uden megen søvn, for vi var så begejstrede over at have opdaget dem. Jeg bad om detaljer – baseret på min viden om de hollandske paint. I begyndelsen var der lidt tvivl (for det var næsten for godt til at være sandt), om de paint i virkeligheden var stærkt plettede spættede. Men som mængden af fotos steg, stod det klart: disse var

virkelig amerikanske paint! Hvor mon de kom fra? Hele historien, hvordan de opstod, er ikke så vigtig her, denne artikel er en ekstrakt af det nye, vi fandt ud af omkring de amerikanske paint – hvilket kan være en gode for europæiske avlere af paint. Selvfølgelig fortsætter vi i USA, og vi deler det, vi har fundet ud af, for det er ikke kendt hos europæiske avlere – og lad os så komme til sagen!

FAKTA

1. Gråtoning

.... hænger sammen med dominant hvid. Ses mest hos haner og til tider ligeså hos høner – og ses hos flere racer, der er dominant hvid i.c. med sølv. NYT: denne gråtoning ses også hos bobtail-farvede dværg kochin. Jeg kommer med en opdatering på bobtail på et senere tidspunkt. Lækage af rød hænger også sammen med dominant hvid i homo- og heterozygot. Historien om dominant hvid hænger sammen med de hollandske silkeh*ner, der kom fra indkryds af hvid Leghorn (o.a. som nævnt længere oppe), og der er fortsat fakta, der understøtter dette, selv om jeg er nødt til at få det til at hænge sammen genetisk med, hvad der er af nyt og ikke ved at tænke konventionelt. Nej: Der skal tænkes ud af boksen..... Hvorfor er det ikke recessive hvid?

Paint:

Gråtoning og gråtoning – det synes at være to forskellige ting. Dels er der den khaki-farvede i nedre del af behæng på haner (som på dominant hvide og bobtail) – og dels er der en anden form for forkert farvning, som ikke er specifikt behæng-afhængigt. Denne fejlfarvning kan hos haner ændres fra khaki til guld, til lys guld, som nærmest ikke er synlig og forsvinder ved næste fældning. Gives dette videre til afkom? Ikke altid. Skal man give unghaner med gråt/khaki tid til at udvikle sig? Ja. Når det er en god silkehane, så giv ham tid.

Den hvide farve hos paint er ikke så sprød hvid som hos recessivt hvide silkehøns. Et kryds af paint og recessiv hvid fra sorte baseret på enten S/S eller S/-, vil give lidt flere sorte end paint. De paint vil blive meget mere hvide i grundfarven end dem, som kommer fra paint x paint. Hanerne fra sølvbaserede sort recessivt hvide x paint har ikke så ofte den grå tone som haner fra paint x paint. Procentdelen af afkom uden den forkerte farve vil være højere. Når man skal bruge recessivt hvide, gælder det samme som nævnt her: der skal kun bruges de bedste – for at forbedre de paint. Fra recessivt hvide x paint vil der også komme hvide, der har en delvist rød kam. Disse er ofte haner – det kan også ske, der kommer høner med dette, men det sker sjældnere. Der vil komme paint med pæne sorte pletter og en sprød hvid grundfarve.

2. Pigmenthuller

Sådanne er typiske for paint. Hvorfor? Hvad har pigmentering i huden at gøre med fjerpigmentering? Hullerne ser nærmest omvendte ud i forhold til hvide med sorte områder, som fjerdragten viser (som jeg sammenlignede paint med appaloosa farve hos heste). Der er et eller andet, som ikke stemmer. Eller gør det? Pigmenthullerne er i den mørke farve i huden og ikke i den mørke farve på fjerene (o.a. – altså huden er lys, selv om fjerene er sorte og omvendt). Mutationen, der giver paint, hæmmer id+ (mørke ben). Og id+ er nødvendig for at give den mørke hud (fibromelanosis). Pigmenthullerne (pink) viser sig på huden og i iris (fra gul til brun), hvor der også er meget sort pigment. PAINT: det er muligt at sortere imod pigmenthuller. Forældredyr med pigmenthuller giver flere afkom med pigmenthuller end forældredyr, som ikke har pigmenthuller. Det hjælper at få mere mørkhudede paint, hvis der krydses til mega-sorte dyr. Hvad der hjælper endnu bedre er at krydse med en recessiv hvid, hvis forældre kommer fra sorte, der er sølvbaserede. Også være udmærket at avle med sorte paints, der kommer fra paint, og som ikke

har pigmenthuller kan være en hjælp til at forbedre melanin. Problemer med øjenfarve vil nærmest blive historie, hvis man anvender disse to teknikker. Judy Lee kunne i 2012 vise den første paint uden pigmenthuller på løb/tæer efter streng sortering. Hvide negle forekommer stadig ind imellem. Men Brenda beviste, at ved at krydse til recessiv hvid, kan selv neglen på midertåen blive sort.

3. Hvordan paint viser sig

Paint kan være "hvide paints" – disse er de paints, vi kender som paint – altså hvide fugle med sorte pletter. Og paint kan være "sorte paints" – sorte fugle, der kommer fra paint x paint eller fra paint x sort. Disse sorte kan have pigmenthuller og/eller nogle få hvide fjer (top, tæer, vingespids), eller de kan være helt igennem sorte. Der synes ikke at være nogen gylden mellemvej, der findes ikke en 50/50 fordeling af sort og hvid på paints. I Holland anses sorte, der kommer fra paint, for et "affaldsprodukt", fordi de ikke kan bruges til avl af store sorte silkehøns med skæg.

PAINT: genetisk er der ingen forskel mellem de hvide og de sorte paints – det er hvordan genet kommer til udtryk. De sorte paints kan have nogen lækage i behæng (hos haner), være rent sorte eller have lidt hvidt, hvad jeg også så, dengang jeg lavede hollandske paints. De hvide paints har generelt små pletter, når de kommer fra paint x paint. I USA skal der være en klar forskel imellem paint og spættet. Spættet er en godkendt varietet hos silkehøns i USA. Paints skal ikke ligne spættede. Det betyder, at pletterne på de hvide skal være større end de pletter, man ser på spættede med meget lys grundfarve (der er en artikel om US-spættede på bedding).

I Holland var der en gang – og er der fortsat – hvor avlere kæmpede for at få større pletter på paints (jeg har ikke kontakt med hollandske avlere). Vildtegnning skyldes, der bruges blå i paint – og man vil få en slags pintaloosa-tegning som på heste (paint x appaloosa). Blå er ved et uheld (eller måske bevidst) krydset ind på paints i Holland. Resultatet er meget mørkeblå sorte paints som giver spættede paints, når de sættes sammen. På den hollandske silkehønsklubs udstilling så jeg adskillige "sort plettede paints", som rent faktisk var spættede paints – hvis man ser på tegningen. I min bog "Silkies and Silkie Bantams" skrev jeg om disse spættede paints i 2010. Kryds med blå skal undgås i lande, hvor spættet er en godkendt farve hos silkehøns. Og paints, der ser spættede ud, bør ikke anvendes i avl.

Paint x paint giver en masse små pletter og enkelte store på faste steder på kroppen. Præcis som i Holland, har de amerikanske paints et sort bånd på sadlen. Dette fænomen får mig til at tænke, at paint er en mutation af den neurale top i fosterstadiet. For sadelregionen spiller ofte en rolle i mutationer, der har at gøre med den øverste del af ryggen under udviklingen. Jeg vil dog ikke i denne artikel diskutere eller gå dybere ind i mine tanker og ideer herom.

Paint x almindelig sort – hovedformålet med dette kryds var at forbedre paints. Der blev alene brugt de bedste af de bedste sorte i USA for at forbedre Judy Lee's første paints. Det var især problemer med vingerne, der skulle gøres noget ved – et meget almindeligt "silkeproblem" set overordnet på verdensplan. I Holland blev sort brugt dels for at forbedre vingerne og forhindre spaghettiben (der kom af indavl). Endvidere for – som i USA – i håbet om at pigmenthullerne ville forsvinde og tilsvarende med øjenfarven. Og for at give flere store pletter. Almindelige sorte er interessante at bruge alene for at forbedre kvaliteten af silkehønsene, ikke i første omgang for at forbedre farven.

Paint x sort paint. Ja, du ser rigtigt. De sorte fra paints var/er ikke anvendelige i Holland. I USA derimod bliver de sorte fra paints gemt, så man kan se, hvordan de udvikler sig – både i typen og farven. Ideen opstod, fordi sorte paints også har pigmenthuller. De er rent faktisk det samme som hvide paints (med pletter). Blot er farven på sin vis omvendt – altså, de viser mindre hvidt og mere sort. Derfor forslaget om at avle sorte paints x paints for at se, om det var en måde, man kunne forøge den mørke farve. Sorte paints uden pigmenthuller selvfølgelig. De seneste par år er kvaliteten af de amerikanske paints forbedret så meget, at de sorte fra paints bliver udstillet for at se, hvordan de klarer sig. Ved at vise sorte paints, vil man få at vide, om typen er god nok til brug for avl. Vi bryder os ikke om "affalds-fugle" eller for mange "kæledyr-fugle". Det bedste er kun at avle fugle, man kan arbejde med. Og de "ubrugelige" sorte paints (med god type, hud- og øjenfarve) har sin berettigelse nu. Sidegevinsten – og det er særdeles glædeligt i USA – er, at man får kæmpestore pletter! Større end normale sorte x paint og bestemt større end fra paint x paint. Procentdelen af sort afkom (paints) kan sammenlignes med hvad normale sorte x paints giver.... Det er relativt nyt at avle med sorte paints. Der stræbes efter en 50/50-fordeling af sort og hvid. Hvad vil sort paint x sort paint give? Eller hvis man fortsætter med at avle gode sort paint x paint? Og hvad vil der komme ved at avle sort paint x normale sort? Det vil tiden vise.

Rent hvide paints eksisterer også, og jeg få pletter – efter homozygot appaloosa i heste. Appaloosa heste med en masse pletter er heterozygot, appaloosa farve er inkomplet dominant med forskelligt udtryk.

En homozygot appaloosa er hvid med blot en enkelt plet og intet andet. Denne ene plet ses i mange tilfælde på den nedre del af hesten. Arveligheden ligner lidt blå og spættet (spættet = farven er vasket væk). Arveligheden for den rene hvide paint med muligvis en enkelt lille bitte sort fjer er som hos normale paints. Procentdelen af rene hvide paints er nogenlunde den samme, som hvis der blev brugt en normal paint. I paint er arvegangen ikke det samme som hos appaloosa heste eller spættede (blå). Eller også skyldes det en stor forskel mellem sort paint og normal paint og ren hvid paint i rene fugle. Hvordan ser homozygot paint ud? På samme måde som paint?

Røde paints – eller man skulle nok snarere kalde det mysteriet om rød paint. Af og til (mere og mere sjældent) er der paints, der får røde fjer – mest på skuldre og i vingerne. Så tænker man: det er en haneting. Nej, det er det ikke, for det sker også hos høner. Der sker et eller andet hos paints, der viser rød. Også i Holland kom der røde paints i de tidligere paint-dage. Jeg har set dem – og for mange af dem. Den hollandske avler, Willen de Hartog, lavede omfattende testparringer af røde paints og khakis. Efter alt at dømme døde røde paints stille og roligt som også i USA og måske Frankrig (se Silke-bogen)? Hvad sker der i de røde paints? Det blev ligeledes analyseret. Og i de fleste er der vildfarve "nedenunder" paint. En fuldstændig gennemgang bliver for lang og teknisk, så kort sagt: at få rødt i paints er ikke begrænset til skuldrene – det kan også slå igennem på fjerene på vingerne, som ser gule ud. Disse paints har hvide fjer og enten viste eller ikke viste vildfarve ved klækning. Eller også kommer de fra linier fra før, rød kom op. Siden 2012 er det blevet "bekæmpet", fordi det også giver rødt på skuldrene hos paint haner. Rød er bestemt en "haneting". Kyllinger, der ser vildfarvede ud med jordegern-striber, tages væk og bruges ikke i avl. Desuden er forældre og søskende ikke anvendelige for sprøde hvide og sorte paints, som er det, man ønsker for sine paints! Rødfarvningen er forskellig fra den grålige eller khaki farve. Det er to forskellige ting.

Og så til slut

Hvad jeg ikke har været inde på, er de eksperimenter, som ikke gav det forventede resultat baseret på teorien. Jeg vil komme med en længere artikel senere med mere substans, og den kan læses på min engelske hjemmeside chickencolours.com.

Nogle eksperimenter foregår stadig. Jeg håber, at avlere af paints i Holland kan få gavn af den erfaring, som er blevet skabt gennem samarbejde mellem amerikanske avlere af paint silkehøns. Det er viden, som ikke er tilgængelig i Holland, for her er det i høj grad den enkelte, der avler for sig selv og intet deler. Ovenstående er resultatet af næsten fem års indgående kontakt mellem en gruppe avlere – et samarbejde, der bliver mere og mere udviklet – på den anden side af Atlanten. Når man står sammen og deler erfaring, opnår man meget hurtigere positivt resultat, end hvis der arbejdes individuelt. Når man avler alene, får man ikke den information, som kan læses her. At dele giver mere glæde i forhold til, hvis man holder alting for sig selv i håbet om at kunne vise andre avlere, at ”jeg kan det og det, jeg ved dette og hint” (og oftest er det viden, der er hugget, og som de pakker ind som deres egen – det hører man jo igen og igen). Man har brug for det sociale og for vidende mennesker, som er villige til at samarbejde og ikke har brug for selvprofilering eller for at styrke eget ego. Ovenstående kommer fra en gruppe paint-avlere, og jeg er stolt af at have dem som mine venner og af, at jeg kan dele min glæde over genetikken med dem. Oh boy, hvad sagde jeg nu?